1851. No. 96.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DINGSDAG, 2 DECEMBER.

Deze Courant kost in het ½ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e bl. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

Vergadering van den RAAD der Stad Assen op woensdag den 3 December 1851, des avonds ten 6 ure.

Gedeputeerde Staten der Provincie Drenthe doen te weten, dat door de Staten dier Provincie, in hunne vergadering van den zevenden dezer maand, is vastgesteld hetgeen volgt:

REGLEMENT *op het losloopen der Stieren in de Provincie* Drenthe.

Art. 1. Geene stieren, ouder dan zes maanden, zullen mogen losloopen, dan in behoorlijk afgeslotene of afgevredigde weiden en niet dan nadat hiervan aan Burgemeester en Wethouders der Gemeente, waarin de weide gelegen is, schriftelijk, met opgave van de kadastrale sectie en perceelsnummer der weide zal zijn kennis gegeven.

Art. 2. Dezelve zullen nimmer naar en van de weide of langs wegen en driften mogen worden gedreven, maar steeds door een' geschikt persoon worden geleid.

Art. 3. Wanneer door Burgemeester en Wethouders eene weide niet voldoende afgesloten of afgevredigd wordt beschouwd, of het losloopen van een' bepaalden stier gevaarlijk voor de veiligheid van personen door dezen wordt geacht, zullen zij den eigenaar of houder van den stier schriftelijk last geven, om hem dadelijk te stallen, en, in het laatste geval, om hem gestald te houden, en in het eerste tot dat de weide naar genoegen en ter beoordeeling van het Gemeentebestuur voldoende zal zijn afgevredigd.

Art. 4. De overtreding der bepalingen van art. 1, 2 en 3 wordt gestraft met eene geldboete van *f* 10 tot *f* 20 en, bij herhaling, van *f* 20 tot *f* 30, en, bij wanbetaling, met eene gevangenisstraf van één' tot zeven dagen.

Er bestaat wanbetaling, wanneer binnen twee maanden, nadat de veroordeelde tot betaling is aangemaand, daaraan niet is voldaan.

Art. 5. Alle stieren, welke, in strijd met de voorschriften van dit Reglement, losloopende worden bevonden, zullen in den gemeentelijken schutstal worden gebragt en tegen de overtreders proces-verbaal worden opgemaakt; terwijl, wanneer de eigenaar van den geschutten stier niet wordt ontdekt, met den stier zal worden gehandeld, zoo als met ander geschut vee moet worden te werk gegaan.

Art. 6. Alle de volgens dit Reglement beloopene boeten komen ten voordeele van de kas der Gemeente, waarin de overtreding is begaan.

Aldus onder Koninklijke goedkeuring vastgesteld door de Staten der Provincie Drenthe te Assen, den 7 Nov. 1851.

De Voorzitter,
(*get.*) DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier,
(*get.*) W. H. HOFSTEDE.

Behoort bij Koninklijk besluit van den 16 November 1851 no. 53.
Mij bekend,
De Minister van Binnenl. Zaken,
(*get.*) THORBECKE.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) J. SCHRÖDER.
Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal,
J. SCHRÖDER.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 16 November 1851 no. 53.

Gegeven te Assen, den 25 November 1851.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter,
DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier,
W. H. HOFSTEDE.

Nederland.

30 *Nov.* J.l. donderdag zijn bij de 2e Kamer de algemeene beraadslagingen over Hoofdstuk V van de staatsbegrooting (Binn. Zaken) geopend en ten einde gebragt. Onderscheidene leden hebben daarbij het woord gevoerd. De Minister van Binn. Zaken heeft, in antwoord op de gemaakte bedenkingen, o.a. het volgende gezegd: Als de statistiek voor den landbouw moest geput zijn geworden uit de opgaven der commissiën van landbouw, to der tijd gedaan, zou zulk een statistiek de kritiek niet kunnen doorstaan. Er is niets verloren bij de opheffing dier commissiën, integendeel de bijzondere krachten zijn overal opgeroepen en vereenigingen ontstaan, die meer kunnen doen, dan waartoe de commissiën in staat waren. Als die bijzondere vereenigingen zich gaandeweg meer en meer zullen hebben uitgebreid, dan zal de Minister voordragen de benoeming van Inspecteurs; die zullen dan zijn de schakels tusschen het gouvernement en die vereenigingen; hij zal hun hier laten vergaderen, laten reizen en in zoodanig verband met het gouvernement stellen, als noodig is voor de goede kennis van de landhuishouding, ten einde dien invloed op de ontwikkeling van den landbouw uit te oefenen, als welligt van het gouvernement zou kunnen uitgaan. — De wetsvoordragt, betreffende de veeartsenijschool, is bij den Raad van State en komt nog dit jaar in de Kamer. Onbevoegde veeartsen zijn nog niet te weren; men zal hen op het platte land, waar overal nog geene landsveeartsen zijn, laten, tot dat laatstgenoemden er zich in voldoend getal bevinden. Dan zal men de niet geëxamineerden aan een examen onderwerpen. — Spoedig komt er eene politiewet tot wering der longziekte. — Over het onderwijs is wel gesproken, maar geen bepaalde denkwijze ontwikkeld; doet men dit, en de Minister bemerkt, dat zijne zienswijze hierin de beste niet is, dan zal hij zich door overtuiging laten leiden. — Als wij niet met hooge eer op de tentoonstelling te Londen waren vertegenwoordigd, dan ligt dit vooreerst daarin, dat onze roeping voor fabriekmatige nijverheid of, beter gezegd, voor eigenlijke kunstvlijt, niet zoo groot schijnt als van andere landen, maar ten tweede, en vooral, dat wij inderdaad daarin bij andere landen ten achteren zijn in kunst en energie. Of dat nu door de bemoeijingen der Regering kan worden verholpen is zeer betwijfelbaar; veel meer waarschijnlijk komt het den Minister voor, dat de natie zelve oplettend moet zijn op de voortschreden van het buitenland. — Na de sluiting der algemeene beraadslagingen zijn artt. 1 tot 16, waaronder ook de kosten van het bestuur der provinciën, aangenomen. Den volgenden dag zijn de artt. 17 tot 91 goedgekeurd. De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft o.a. verklaard, dat bijzondere omstandigheden hem in de aanbieding van nieuwe geneeskundige wetten hebben verhinderd, doch dat dit belangrijk onderwerp tot die aangelegenheden zal behooren, op wier regeling bij zoo spoedig mogelijk het eerst zijne aandacht zal vestigen. — Op de vraag van den heer *v. d. Veen* hebben twee leden, namens de commissien van rapporteurs over de belastingwetten, te kennen gegeven, dat het te betwijfelen zal zijn, of deze wetten nog in den loop van dit jaar in beraadslaging zullen kunnen komen.

— Ten aanzien van de bij de Staten van Groningen ter sprake gebragte groote gebreken in de daarstelling van den haven buiten de steentilpoort te Groningen, hebben deze staten in derzelver laatste vergadering, overeenkomstig het voorstel der daartoe benoemde Commissie, besloten, dat er geene bezwaren bestaan, waarvan iets ten laste zou kunnen komen van den Hoofd-Ingenieur, dat deze ambtenaar in dezen geheel verantwoord is, en dat hem van dat besluit der vergadering afschrift zal worden toegezonden.

1 *Dec.* Zaturdag zijn in de morgenzitting van de 2e Kamer de artt. 91 tot en met 104 van Hoofdstuk V der Staatsbegrooting aangenomen.

Buitenland.

30 *Nov.* De President der Fransche republiek heeft bij

de uitdeeling der belooningen aan inzenders van voorwerpen naar de Londensche tentoonstelling eene redevoering gehouden, die zeer is toegejuicht en onder het publiek grooten indruk gemaakt heeft. De grondtoon dier redevoering was: *De republiek*, *dat ben ik!* De republiek boven alles! Weg met de democratie, doch ook, met de monarchie! Het schijnt zeker, dat de urgentie van het wetsvoorstel op de verantwoordelijkheid van de uitvoerende magt door de Wetg. Verg. niet zal aangenomen worden, terwijl het ook meer en meer twijfelachtig wordt, of het wetsvoorstel zelf niet door de vergadering zal worden verworpen. De behoudende meerderheid beklaagt zich, dat zij niet door den handel en de burgerij wordt ondersteund. Het valt niet te ontkennen, dat op dit oogenblik de staat van zaken zeer gunstig is voor den President. Zijne tegenstanders hebben door hunne misslagen de kracht bevorderd van hem, dien zij wilden bestrijden.

Verkorte berigten.

30 *Nov.* Door de Chr. Afg. gem. te Bolsward is een drietal geformeerd, waarop ook voorkomt de kandidaat *E. v. d. Beerkamp* van Hoogeveen. — De kamer van koophandel en fabrijken te Rotterdam heeft zich bij rekwest tot het hooge bestuur gewend, ten einde de directie van de Nederl. Rijnspoorweg-Maatschappij te verpligten tot het spoedig voltooijen van den zijtak van die stad op Utrecht, welke werkzaamheden, ingevolge de in der tijd gemaakte overeenkomst, al sedert lang hadden behooren te zijn tot stand gebragt. — Des nachts van zondag op maandag jl. is te Delft een stoute diefstal gepleegd, ten huize van *H. L.*, tapper in de Molsteeg, waar aan gouden en zilveren sieraden en kontanten voor ongeveer *f* 350 werd ontvreemd uit een vertrek, waarin het huisgezin, (man, vrouw en twee kinderen) sliep. Eene met geld gevulde beugeltasch is uit de wieg van een der kinderen weggenomen, een flesch anisette leeg gedronken, enz. — De Zwolsche Stoomboot-Maatschappij heeft te Hamburg eene tweede sierlijke en goed ingerigte boot aangekocht; hierdoor staat er eene dagelijksche communicatie tusschen Zwolle en Amsterdam geopend te worden. — Nadat woensdag jl. op eene plegtige wijze het lijk van den baron *van Dedem* op de begraafplaats te Dedemsvaart was ter aarde besteld, is in eene bijeenkomst van ingezetenen aldaar eene commissie benoemd, om middelen te beramen tot het daarstellen van een blijvend gedenkteeken voor den daarsteller der Dedemsvaart. — Te Helvoirt is eene vrouw, 25 jaren gehuwd, van haar 24e kind bevallen, 10 kinderen zijn nog in leven. — Op de laatstgehoudene beestenmarkt te Zwolle werden de vette varkens naar zwaarte van 11¼ tot 13 en 13½ cent per 5 onc verkocht. — In Friesland is in de vorige week weder last gegeven tot het dooden van 25 runderen, totaal 2947. — Het nu reeds uit Australie in Engeland aangevoerde goud wordt op ruim *f* 800,000 berekend. — Een rijk Engelschman, sir *Th. Ryder*, die te Parijs zijn verblijf hield, en dezer dagen overleden is, heeft bij testament Mevrouw *de Bocarmé* tot zijne eenige erfgename benoemd. — Door de in Aug. j.l. te Paramaribo heerschende verkoudheid, konden eenige nommers van het daar verschijnend algemeen nieuws- en advertentieblad niet volledig uitkomen. Al de zetters dier courant, de ombrengers enz. waren zoo verkouden, dat zij geen dienst konden doen. — De Piemontesche bisschoppen hebben bij den Koning van Sardinie een protest ingediend tegen den opbouw eener Protestantsche kerk te Turin. — De President der Fransche republiek heeft verklaard, ook te Parijs eene algemeene tentoonstelling te willen daarstellen, die nog schitterender zou zijn dan de Londensche.

Assen, 2 December.

Men verneemt, dat H.H. Ged. Staten in derzelver jongste vergadering hebben afgewezen een verzoek van den heer *A. van Urk* te Meppel, om in de koekoeksteeg aldaar eene zeepziederij op te rigten, en zulks op grond, dat deze fabriek slechts op weinige ellen afstands zou opgerigt worden van de bestaande snelazijnmakerij van den heer *H. W. Schummelketel*, en, naar het gevoelen van deskundigen, de reukgevende stoffen van eene zeepziederij ligtelijk door de snelazijn kunnen worden opgenomen, die daardoor eenen reuk zoude bekomen, welks aard het product zeer zoude drukken.

— Bij de nieuwe stemming voor gemeenteraadsleden, welke te Sleen heeft plaats gehad, waren 27 stembriefjes uitgebragt. Dadelijk zijn er zeven leden met volstrekte meerderheid gekozen, als: *J. Brookman*, *J. Schaange Lefferts en H. Dekker* ieder met 27, *J. Boelken en W. Boelken* ieder met 26, *A. H. Abbing* met 25, en *A. Eeenhuis* met 24 stemmen.

— Te Dwingelo zijn tot Wethouders benoemd, de heeren *J. Prins* en *J. J. Bloemerts* en tot ambtenaren van den burg. stand de Burgemeester en de heer *J. Prins*.

— Zaturdag jl. is door de betrekkelijke commissie uit het Prov. Geregtshof alhier aan den heer Mr. *H. van Lier*, na afgelegd examen, een diploma als candidaat-notaris uitgereikt.

— Men verneemt, dat er reeds concessie is aangevraagd of zal worden tot het oprigten van een beurtveer tusschen Assen, Leeuwarden en Sneek; om de 14 dagen zou tusschen deze steden een schip varen.

— Onder de voorwaarden, waarop onlangs de werkzaamheden aan een gedeelte eener waterlossing voor het nieuwe Drentsche kanaal zijn uitbesteed, behoort, dat er onder het werk volstrekt geen sterke drank mag gebruikt worden; terwijl poldergasten en vreemdelingen niet worden toegelaten. — Te Meppel heerschen bij voortduring de pokken; zij schijnen van vrij besmettelijken aard te zijn, en tasten meest volwassene en zelfs sommige oude lieden aan, die in hunne jeugd met goed gevolg gevaccineerd zijn; het schijnt dus, dat de bewering gegrond is, dat de inënting op lateren leeftijd moet herhaald worden, zal ze een afdoend voorbehoedmiddel zijn. *(Zondbl.)*

— Naar men verneemt moet zondag avond te Wildervank een wagen in het water geraakt zijn, waarin zich een man en vrouw met hun kind benevens een bij hen dienende jongen bevonden; allen zijn gelukkig gered, doch het heeft een geruimen tijd aangehouden, eer men den jongen weer had bijgebragt.

— Zaturdag morgen zeer vroeg heeft zich eene weduwe, wonende op Kloosterveen, in deze gemeente, doch armlastig te Beilen, door ophanging in haar bedstede van het leven trachten te berooven, uit wanhoop, dat zij geen brood aan hare hongerende kinderen kon geven. Op het hulpgeschrei der kinderen, schoten de buren toe, sneden haar af en hadden het geluk haar in het leven terug te roepen, hoewel zij een geruimen tijd bewusteloos bleef.

— Door de Raden der gemeenten Anlo en Zuidwolde zijn de Burgemeesters dier gemeenten tevens tot Secretarissen benoemd.

— Z.M. heeft de door den gemeente-raad van Emmen gedane benoeming van den Burgemeester Mr. *L. Oldenhuis Tonckens* tot Secretaris bekrachtigd. Tevens heeft Z.M. magtiging verleend, dat eene commissie uit de Staten van Drenthe, belast met een nader onderzoek van een adres van eigenaren van veenen en gronden te Smilde om eene uitwatering hunner eigendommen in de vaart naar de kolonie Veenhuizen, na het sluiten der Staten-vergadering hare werkzaamheden voortzet.

— Ten aanzien van het ongeluk met den bijwagen der diligence op de hoogte van Uffelte verneemt men nader, dat de justitie daaromtrent onderzoek doet, doch dat men nog niets zekers weet omtrent de oorzaak, welke tot dit betreurenswaardig geval heeft aanleiding gegeven, daar van de beide personen, welke deswege inlichtingen zouden geven kunnen, de een is verdronken, en de andere, de voerman, ten gevolge eener bloedspuwing, nog niet heeft kunnen spreken; uit zijn wijzen zou men echter moeten opmaken, dat hij wil te kennen geven, dat de persoon, die bij hem op de bok heeft gezeten, aan het leidsel heeft getrokken. Een der passagiers heeft echter voor den bevoegden ambtenaar verklaard, dat hem reeds in Meppel was voorgekomen, dat de voerman dronken was; deze moet overigens een oppassend man en geen dronkaard zijn; 13 jaren is hij reeds in dezelfde dienst. — Men roemt zeer het gedrag van den conducteur *Lammerts* bij het ongeluk. — Eene vrouw, die in de diligence zat, doch wier man en zoon zich in den bijwagen bevonden, zag op eens den wagen in het water storten. Men kan zich haar schrik en angst voorstellen.

* *Oldeberkoop*, 27 *Nov.* In de heden alhier gehoudene openbare vergadering van den Gemeenteraad is bepaald, dat het tractement van den Burgemeester zoude zijn *f* 500, van den Secretaris *f* 500, van den Gemeente-Ontvanger *f* 150 en van de Wethouders *f* 30; terwijl het presentiegeld van de leden door Gedeputeerde Staten zou worden vastgesteld. Mede is besloten, dat de belasting van meel, spek en schapenvleesch met 25 opcenten zou worden verminderd, en de belasting van wijn met 5 cent per Ned. kan worden verhoogd. Na vele discussien is die vergadering om half zeven des avonds gesloten en de eerstvolgende bepaald op eerstkomende Donderdag, te beginnen des morgens om 10 uur.

* *Coevorden*, 28 *Nov.* In den nacht van maandag op dingsdag j.l. is te Echteler (Hannover) 1½ uur van hier verwijderd, bij eene weduwe inbraak gebeurd. De dieven hebben eenige kleederen, een zilveren horologie en een kerkboek met zilver gestolen. Middelerwijl werden de bewoners wakker, doch werden door de booswichten met den dood bedreigd, wanneer ze zich verroerden. Naar het gerucht wil, zou een der misdadigers te Ommen gevat zijn. — Bij de op heden gehoudene openbare zitting van den Stedelijken Raad, is de begrooting met eenige wijzigingen aangenomen, en besloten deze aan Gedeputeerde Staten in te zenden. - Onder anderen is ingekomen eene

missive van *B. J. van Coevorden*, die, vernomen hebbende, dat de bank van leening te Coevorden vacant was, zich voor de waarneming daarvan aanbeval. Daar dit echter niet voor ultimo December 1852 het geval is, wordt ten dezen tot de orde overgegaan. - Wordt voorgelezen eene missive van den heer Mr. Jhr. *van Holthe tot Echten*, namens de Drentsche Kanaal-Maatschappij opmerkende, dat de Raad nog diende te onderzoeken, langs welke lijn de onteigening der gronden het voordeeligste voor de stad zou zijn, daar in allen gevalle die lijn, ook in 1845 door den Raad opgegeven, geene regtlijnige was; deze missive wordt in handen gesteld der vroeger ter dezer zake benoemde commissie. - Nog wordt door den Wethouder *Woltersom* voorgesteld, den Koning autorisatie te vragen, ten aanzien der wijziging van de verhoogde belasting op de wijn, van ƒ2.81¼ op ƒ6 per vat, en het ontlasten van het varkens- en schapenvleesch; diensvolgens wordt besloten. Daarna heeft de nieuw benoemde Gemeenteontvanger de gevorderde eeden in handen van den Voorzitter afgelegd.

* *Oosterhesselen*, 28 *Nov.* Bij de op heden plaats gehad hebbende opening der stembriefjes, ingeleverd ter benoeming van nog een ontbrekend raadslid, is gebleken, dat er 23 stemmen waren uitgebragt en hiervan zijn gevallen 9 op *H. Draaijers*, 6 op *R. K. Schoenmakers*, 4 op *K. Boetting*, 2 op *J. Rigtering*, 1 op *J. Schuring Hz.* en 1 op *W. Keen.* Over de beide eerstgenoemden zal den 11 Dec. e.k. eene herstemming plaats hebben.

* *de Wijk*, 29 *Nov.* Te Koekange is op nieuw de longziekte uitgebroken bij drie runderen van den landbouwer *O. H. Eleveld.* De noodige maatregelen tegen verdere verspreiding zijn genomen.

* *Diever*, 29 *Nov.* Alhier heeft eene nieuwe stemming plaats gehad voor eene vacature in den Raad. Van de 30 uitgebragte stemmen verkreeg *S. Smidt* 9, *K. T. Mulder* 5, *J. Oosterveld* 5, *J. J. Haveman* 5, *F. J. Veenhuis* 3 en *K. H. Smidt* 2, terwijl nog 7 personen ieder eene stem bekwamen. Over de vier eerstgenoemden zal den 10 Dec. e.k. eene herstemming plaats hebben.

* *Meppel*, 1 *Dec.* De beroepen leeraar te Vollenhove, Ds. *Schermbeek* van Elst, voor het op hem uitgebragt beroep hebbende bedankt, heeft de eerw. kerkeraad dier gemeente den 27 j.l. een nieuw 12- en 6tal geformeerd. Op het 12-tal waren gebragt de Weleerw. Zeergel. heeren *Wolvenkamp* te Berkenwoude, *Adriani* te Waddingsveen, *Meurs* te Wapenveld, *Jonkers* te Heteren, *Huguenin* te Zuidwolde, *Lecoultre* te Steenwijkerwold, *Ruijs* te Rhenen, *Berking* te Hantum, *Oolgaardt* te Zwartsluis, *Storck* te Windesheim, *Rink* te Bathum en *Tuin* te Kolhorn. Het 6tal bestaat uit *Wolvenkamp*, *Adriani*, *Jonkers*, *Huguenin*, *Ruijs* en *Rink.*

Van eene vriendelijke hand ontvangen wij het volgende uit 's Hage van 30 *Nov.:*

In de avondzitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van gisteren zijn de beraadslagingen geopend over de 7e afdeeling van het 5e Hoofdstuk der Staatsbegrooting, betreffende *het Onderwijs.* De heer *Groen van Prinsterer*, die het eerst het woord voerde, deed daarbij, op de hem eigenaardige kernachtige wijze, de noodzakelijkheid uitkomen, om eindelijk eens, ingevolge de voorschriften van het 5e additionele artikel der Grondwet, de wettelijke regeling van het onderwijs te zien tot stand komen, ware het al niet dadelijk bij eene algemeene, dan voor het minste bij eene partiële wet, waardoor de moeijelijkheden werden uit den weg geruimd, die bij de handhaving der wet van 1806 de oprigting van bijzondere gezindsheids-scholen nog voortdurend in den weg stonden. Hij betoogde, met aanhaling van vele voorbeelden, op eene meesterlijke wijze, hoezeer de tegenwoordige staat van onzekerheid op vele plaatsen de zoodanigen in hunne voornemens had belemmerd, die niets anders verlangden, dan gebruik te maken van een regt, hun sedert meer dan twee jaren door de Grondwet gewaarborgd. Na den heer *Groen* werd door den heer *van Zuijlen van Nijevelt* eene sierlijke redevoering uitgesproken, waarbij hij, even als na hem de heer *van Dam van Isselt*, in breedvoerige beschouwingen trad ten aanzien van den toestand en de bedoelingen der zich noemende anti-revolutionaire partij in ons vaderland, van welker zegepraal, zoo die eens mogt plaats hebben, hij niets dan reactie in het politieke en terugkeer tot het onverdraagzame van den jare 1619 te gemoet zag. Men ziet met belangstelling de voortzetting der discussien over dit onderwerp op morgen, maandag, te gemoet, als wanneer door den heer *Groen v. Prinsterer* op de aanvallen, tegen hem gerigt, zal worden geantwoord.

De discussien over de Staatsbegrooting kunnen vermoedelijk nog lang duren, en men twijfelt, of wel binnen veertien dagen de afdoening kan worden te gemoet gezien. Daar echter de Eerste Kamer reeds woensdag e.k. bijeenkomt, en het einde des jaars met rassche schreden nadert, verwacht men, dat de Tweede Kamer door het houden van avondzittingen, haar werk zal bespoedigen en in dat geval alleen is eene spoedigere afdoening mogelijk.

Na afloop van de beraadslagingen over Hoofdstuk 10 der begrooting, alvorens tot de discussien over de wet op de middelen over te gaan, zal de Kamer eenige wetsontwerpen van ondergeschikt aanbelang, en welligt ook het tractaat met Pruissen in behandeling nemen, om weinige dagen voor Kersmis met reces uit een te gaan. De werkzaamheden zullen alsdan waarschijnlijk tot de eerste dagen van Februarij verdaagd worden, en, bij de hervatting, de ontwerpen van wet op jagt en visscherij en dat op de regterlijke organisatie het eerst in behandeling komen; immers het verslag over eerstgemeld wetsontwerp wordt nog voor het uiteengaan der Kamer te gemoet gezien, en het wetsontwerp op de regterlijke organisatie zal welligt onveranderd door de regering in discussie worden gebragt.

Het tijdstip waarop de wetsontwerpen, houdende wijzigingen in ons belastingstelsel, bij de Kamer in beraadslaging zullen komen, is nog niet te bepalen, doch zal bezwaarlijk vóór de maand Maart kunnen plaats hebben. Ofschoon de commissiën van Rapporteurs die ontwerpen van wet met den meesten ijver en spoed hebben behandeld, zijn dezelve uit den aard der zaak zoo omslagtig en ingewikkeld, dat, in verband met de veelvuldige andere bezigheden der Kamer, eene vroegere afdoening niet wel mogelijk was, ja, zelfs deze zaak nog verder gevorderd is, als men, uit hoofde van dat een en ander, had mogen verwachten.

Naar men verneemt, zijn op de Jagtwet uit verschillende oorden van het vaderland eene menigte adressen ingekomen, meestal de strekking hebbende, om voorziening te verzoeken tegen de groote bezwaren, die uit het wetsontwerp tegen de uitoefening der jagt en visscherij inkomstig zouden ontstaan, en waarbij men vooral op het oog had het voorschrift van *schriftelijke* vergunning, in vele gewesten des rijks bijna onuitvoerlijk en de vervolging bij publieke actie zonder voorafgaande klagte van den eigenaar.

Met genoegen heeft men van den Minister van Binn. Zaken vernomen, dat eerlang eene policiewet op de voorziening tegen besmettelijke veeziekten aan de Kamer zal worden ingediend, en dat daardoor eindelijk de bezwaren zullen worden uit den weg geruimd, tegen vrijen handel en verkeer, door vele gewestelijke reglementen, vooral dat van *Groningen*, in den weg gelegd.

Met groot genoegen hebben wij gelezen de dezer dagen in het licht verschenene uitmuntende verhandeling van den heer Mr. *P. W. Alstorphius Grevelink*, strekkende tot *bestrijding van het beginsel van regtstreeksche staats-armverzorging*, o.a. door de heeren *Tydeman*, *Heemskerk* en *de Bryun Kops* voorgestaan. Wij hopen nader meer uitvoerig op dit onderwerp terug te komen, thans willen wij er alleen van zeggen, dat wij ons geheel met den heer *Grevelink* vereenigen. Wij houden het voor hoogst verderfelijk, dat de Staat zich direct met de armverzorging belast en alle bedeelden tot gepensioneerden of gegratificeerden des Rijks bevordert; de armoede zou daardoor eene niet gekende hoogte bereiken, de staatsuitgaven, reeds zoo aanzienlijk, zouden noodeloos vermeerderd, de bijzondere liefdadigheid geheel verstikt worden. Maar wat bij ons nog meer weegt, de staat zou dan met *de daad* en *door voorbeeld* (de krachtigste predikatie) communisme en vernietiging van eigendom leeren, omdat staats-armverzorging bijna ondenkbaar is zonder erkenning van het *REGT op onderstand.* En wat is regt op onderstand anders dan regt op de bezittingen, op het eigendom van een ander? En dit begrip van eene soort van natuurlijk mede-eigendom van den een aan de bezittingen van den ander moet de staat tot zelfbehoud met hand en tand bestrijden, omdat met hetzelve geen staat kan bestaan. De eigendom moet heilig zijn; de goddelijke wet wil het: *„gij zult niet begeeren, hetgeen uws naasten is"*; de rede en de ervaring leeren het evenzeer. Wanneer ik het door werkzaamheid en inspanning verkregen goed, met anderen moet deelen, waarom zou ik mij dan inspannen; weg is dan alle prikkel daartoe, weg alle menschelijke beschaving, verlichting en vooruitgang. RED.

Men verzoekt van ons de plaatsing der navolgende stukken:

In het verslag van de laatstvorige vergadering van den Raad dezer stad, in een vorig n°. dezer Courant opgenomen, hebben wij gezien, dat de Raad een adres van *D. Postma* en anderen, houdende het verzoek, dat alle werken, van stadswege te verrigten, mogten worden uitbesteed enz., voor informatie heeft aangenomen. Wij zouden het betreuren, zoo hieruit moest worden afgeleid, dat de Raad minder genegen was, om al hetgeen er van stadswege moet worden verrigt, publiek te doen uitbesteden, nadat hieraan vooraf genoegzame publiciteit is gegeven. Wij houden het er toch voor, dat het publiek uitbesteden, vereenigd met eene naauwkeurig en streng

toezigt, steeds het voordeeligste voor de stad en het billijkste voor de onderscheidene arbeids- en ambachtslieden is, die toch alle evenzeer in de stads lasten moeten deelen. Zoo b.v. het schoonhouden, het onderhouden van het stadsbosch, van den brink, van de straten enz., ingevolge een deswege naauwkeurig op te maken bestek, publiek, na openbare aankondiging, werd uitbesteed, wij houden er ons overtuigd van, de stad zou meer dan de helft besparen van het arbeidsloon, hetwelk zij thans moet uitgeven, en aan de ingezetenen zou het ergerlijk schouwspel bespaard worden. dat vele stadsarbeiders met rusten en pijpjesrooken het loon verdienen, waarvoor andere arbeiders zuur moeten werken. Bij uitbesteding houdt mede alle begunstiging van den een boven den ander op, en daardoor tevens alle vrees, dat zulks ten nadeele van de stadskas geschiedt. Bovendien zou er, naar ons oordeel, door den Raad voor vast eene wijze moeten bepaald worden, waarop alle uitbestedingen vooraf moesten aangekondigd worden, ten einde de gegadigden hierop steeds konden rekenen en ook daardoor alle aanleiding tot uitsluiting werd weggenomen.

Assen. EENIGE INGEZETENEN.

---

* *Dwingelo*, 28 *Nov.* Heden avond werden de leden van het alhier bestaande zanggezelschap door haren onderwijzer *Veeze*, ten gevolge van de hem cadeau gegevene zilveren sigarenkoker met pijpje, onthaald op wijn. Nadat door den onderwijzer een toast was ingesteld, werd de beker gevuld en vriendschappelijk den leden aangeboden; daarna werden er eenige 4stemmige liederen gezongen, terwijl bij afwisseling de gevulde beker rondging onder de talrijk opgekomene schare, bij wie de vergenoegdheid op de aangezigten te lezen stond. Te ruim 10 uren verlieten de leden het schoolgebouw, hunnen zanglievenden onderwijzer bedankende voor de wederkeerige erkentelijkheid, ook van zijne zijde, aan hen in dezen avond zoo ruimschoots bewezen.

Ten gevolge van een artikel, voorkomende in no. 95 van ons provinciaal dagblad, gedagteekend uit Dwingelo, acht de kerkeraad der Herv. gemeente alhier zich verpligt, aan te merken, dat de berichtgever of verkeerd is ingelicht, of zich onjuist heeft uitgedrukt.

De kerkeraad eerbiedigt ten volle het recht van collatie van den heer *A. W. van Holthe*, ***niet*** zoo als dat vroeger bijna overal werd uitgeoefend, maar zóó als dat recht, sedert de uitspraak des Hoogen Raads in dergelijke gevallen, als het onderhavige, omschreven is, en zal den Unicus Collator als zoodanig ten zijnen tijde, in behoorlijken vorm een tweetal predikanten aanbieden, om ingevolge het collatierecht, daaruit eene keuze te doen. Er is geene sprake over het collatierecht, maar over de *wijze van uitoefening.*

Dwingelo, 29 *Nov.* 1851. *De kerkeraad der Hervormde Gemeente en namens dezelve,*

V. SCHAICK.

Correspondentie.

Tot ons leedwezen hebben wij op nieuw het vervolg der redevoering van den heer *v. d. Veen*, hoewel reeds gezet, uit volslagen plaatsgebrek, moeten terugzetten. Eenige ingezonden stukken zijn moeten blijven liggen.

Diegenen, welke iets te VORDEREN hebben van of VERSCHULDIGD zijn aan den Heer *J. TEN KLEIJ*, gewezen Rijksontvanger te Hoogeveen, worden verzocht daarvan vóór of op den **9 December** e.k., **OPGAVE** of **BETALING** te doen ten kantore van Mr. *H. J. CARSTEN*, Notaris te Hoogeveen.

AANBESTEDING

VAN HET BOUWEN VAN EENE NIEUWE KERK VOOR DE HERVORMDE GEMEENTE te HAULERWIJK

zal plaats hebben op dingsdag den 9 December 1851, des voormiddags te elf uur, ten huize van den Kastelein *H. E. Aldershof*, bij de Draaibrug onder Haule, en door het Ministerie van den Notaris *Tadema* te Oosterwolde; alles in het openbaar en op de gebruikelijke wijze, volgens BESTEK en TEEKENING, voor gegadigde Timmerlieden ter inzage liggende bij bovengenoemden *Aldershof* en ten kantore van genoemden Notaris.

Na bekomene regterlijke autorisatie, zal in de maand DECEMBER 1851, publiek door den Notaris Mr. *J. L. Tonckens* te Hoogeveen worden verkocht: Eene **BOERENPLAATS**, staande en gelegen te **Roderwolde**, toebehoorende aan *Eene Tjerks Scheepstra* en de erven *Tjerk Eenes Scheepstra.*

DE GOEDEREN,

welke op dingsdag den 25 November 1851 in de zaal van *R. R. van Erkelens* zijn geveild, zijn ingezet als volgt:

De **ZAAL** en **TUIN** daar achter op . . *f* 2376.50.
Het groote **HEERENHUIS**, **SCHUUR**, **STALLING** en **TUIN** op . . . . . „ 5500.00.
Het **HUIS**, in gebruik bij den Heer *Gosenson*, op . . . . „ 1080.00.
Het **HUIS**, in gebruik bij den Heer *Klijn*, op „ 2350.00.
Het **LAND**, op het Veenigerland, bij perceelen, op . . . . „ 972.75.
Het **LUCHIESLAND**, bij perceelen, op „ 2214.00.
Het **GOOR** op . . . . „ 823.00.
Het **HAVERKAMPJE**, bij perceelen, op „ 650.75.
De **SECRETARISKAMP**, bij perceelen, op . . . . „ 1107.25.

De PALMSLAG zal plaats hebben in de zaal van *R. R. van Erkelens*, op woensdag den 3 December 1851, des namiddags te vijf uren.

H. H. VAN LIER.

De Erfgenamen van *Hendrik Derks* te Assen, zullen, op donderdag den 4 December 1851, des avonds te 6 uren, in de zaal van *J. B. Schut* te Assen, PUBLIEK presenteren te verkoopen: Een **HUIS**, **ERF** en **GROND** te Assen aan den Beilerweg en Singel, geschikt voor allerlei neringen — Ten zelven dage en plaats zullen voor den Heer *P. van Gorcum* te Assen worden geveild: Twee **AKKERS**, gelegen tegen het Peelerveld (de overige **AKKERS** zullen alsdan worden VERHUURD); voorts een **GESCHEIDEN PERCEEL** in 't groote veld te Rolde en 3 **VORRELS** in de onverscheiden Markte te Rolde.

H. H. VAN LIER.

Op vrijdag en zaturdag den 5 en 6 December 1851, zullen te Wezup, gemeente Zweelo, telkens des voormiddags om 10 uur te beginnen, publiek worden verkocht plm. zeshonderd op stam staande **EIKEN.**

Westerbork, 30 *November* 1851.

J. T. KIJMMELL,
Notaris.

Aangiften van den Burgerlijken Stand.

ASSEN. 23 — 30 *Nov.* Geb. 2 M. 4 V. g.; overl. 1 V. g.
MEPPEL. 21 — 28 *Nov.* Geb. 3 M. 3 V. g.; ondert. 1 p. overl. 1 M. g.
COEVORDEN. 23 — 30 *Nov.* geh. 1 paar.
SMILDE. 23 — 30 *Nov.* Geb. 4 M. g.; overl. 1 M. 1 V. g.

LOTERIJ, 5. kl. 13.—17. lijst: no. 9451 *f* 50,000; no. 278 (premie) *f* 5000; no. 17542 *f* 2500; no. 4055 *f* 1500; nos. 1374, 7155, 18956, 15685, 18677, 17128, 1374, 7156, 18956, 15685 elk *f* 1000; no. 17542 *f* 2500; no. 4055 *f* 1500; no. 19052 *f* 1000 met de premie van *f* 30,000; no. 10727, 17009, 7591, 13250, 17701, 15439, 191, 495, 9555, 15395, 7024, 12259, 17058, 18079 elk *f* 400; no. 7811, 2670, 18684, 9323, 4116, 17493 elk *f* 200.

MEPPEL, 27 *Nov.* Rogge *f* 6.40 a *f* 6.80 Boekweit *f* 4.00 a *f* 4.65. Boter 1½ ned. pond *f* 0.95 a *f* 1.10. Boter ¼ vat *f* 14.00 a *f* 15.00. Broodzett: 6 ned. p. *f* 0.50.

GRONINGEN, 28 *Nov.* Tarwe *f* 7.50 a *f* 6.10 Rogge N. *f* 6.40 a *f* 7.00, O. *f* 6.60 a *f* 5.80. Boekweit. zand *f* 4.55 a *f* 5.00, veen *f* 4.60 a *f* „.„. Garst *f* 4.15 a *f* 4.75; Nieuwe zomer *f* „.„ a *f* „.„, knobbe *f* 4.35 a *f* 4.65. Dikke haver *f* 2.35 a *f* 3.25. Voerhaver *f* 2.15 a *f* 2.50. N. Paardeboonen *f* 4.50 a *f* 5.50. Koolzaad *f* 9.25 a *f* 9.50. Gort grove *f* 7.00 a *f* 7.40, parel 100 ned. pond. *f* 9.50 a *f* 10.50. Raapolie per vat *f* 31.00. Boter ¼ ton *f* 27.50.

ZWOL, 28 *Nov.* Tarwe *f* 9.12 a *f* 8.00. Rogge *f* 7.25. a *f* 6.50. Boekweit *f* 5.40 a *f* 4.75. Aardappelen *f* 2.20 a *f* 1.30. Boter ⅛ ton *f* 16.50 a *f* 16.00, Ned. p. *f* 0.80 a *f* 0.65.

AMSTERDAM, 29 *Nov.* Werk. Sch. 2½ pct. 58 a 58$\frac{1}{16}$, dito 3 pct 67½ à 67$\frac{9}{16}$; dito 4 pct. 88$\frac{13}{16}$ à 88$\frac{15}{16}$.
STUKKEN van *f* 10.00 *f* 9.65 a *f* 9.75.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers